

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням вісімнадцятої сесії
обласної ради
від 24 грудня 2008 року
№ 14-18/2008

**Комплексна програма запобігання та зменшення
впливу надзвичайних ситуацій техногенного
і природного характеру у Хмельницькій області
на 2009-2013 роки**

I. Загальні положення Програми

В основу реалізації Комплексної програми запобігання та зменшення впливу надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у Хмельницькій області на 2009 – 2013 роки (далі – Програма) покладено принцип захисту населення і територій, ліквідації наслідків можливих аварій та природних стихійних явищ, створення та утримання в готовності до використання за призначенням матеріальних резервів всіх рівнів в обсягах, що забезпечують відновлення нормальних умов проживання постраждалого внаслідок надзвичайних ситуацій населення області.

Програма розроблена відповідно до вимог законів України "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру", "Про аварійно-рятувальні служби", "Про об'єкти підвищеної небезпеки", "Про страховий фонд документації України", "Про правові засади цивільного захисту", Указу Президента України від 15 червня 2001 року № 436/2001 "Про систему реагування на надзвичайні ситуації на водних об'єктах", розпорядження Президента України від 14 липня 2001 року № 190 "Про невідкладні заходи щодо запобігання загибелі людей на водних об'єктах", постанов Кабінету Міністрів України від 29 березня 2001 року № 308 "Про Порядок створення і використання матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру та їх наслідків", від 19 серпня 2002 року № 1200 "Про затвердження Порядку забезпечення населення і особового складу невоєнізованих формувань засобами радіаційного та хімічного захисту".

На території області здійснює виробничу діяльність 450 потенційно-небезпечних об'єктів, у тому числі радіаційно небезпечний об'єкт – Хмельницька атомна електростанція, у зоні спостереження якої знаходиться 125 населених пунктів міст Нетішин, Славута, Славутського, Ізяславського, Білогірського та Шепетівського районів, де проживає близько 140 тисяч населення. Крім того, на 48 хімічних потенційно-небезпечних об'єктах зберігається і використовується у технологічному процесі понад 130 тон хімічно небезпечних речовин (хлор, аміак). У зоні можливого ураження потенційно хімічно-небезпечних об'єктів проживає понад 40 тис.чоловік.

Завдання цивільного захисту (цивільної оборони) потребують чіткого визначення механізму забезпечення непрацюючого населення і особового складу невоєнізованих формувань засобами радіаційного та хімічного захисту у разі виникнення надзвичайних ситуацій на радіаційно - та хімічно - небезпечних об'єктах в умовах мирного часу, а також у разі застосування ядерної та інших видів зброї масового ураження проти України в умовах воєнного стану.

Забезпеченість засобами індивідуального захисту в області становить лише біля 1% від загальної потреби.

Для захисту населення від наслідків техногенних аварій, а також під час застосування зброї масового знищення в особливий період створено обласний фонд захисних споруд, який нараховує понад 1500 сховищ, протирадіаційних укриттів та біля 1000 пристосованих приміщень. Разом з тим значна кількість споруд втратила захисні властивості, потребує проведення капітального ремонту та переоснащення технічного обладнання.

Територією області протікає 1084 річки загальною протяжністю 10,9 тис.кілометрів, знаходиться 74 водосховища, загальна площа яких становить 13, 1 тис.га, а повний водний об'єм сягає 395 млн.метрів кубічних. Наявність таких гідрологічних умов сприяє виникненню надзвичайних ситуацій на водних об'єктах із загрозою для життя людей і потребує чіткої роботи аварійно-рятувальних служб на воді.

Під час проведення аварійно-відновлювальних робіт з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій особливе значення набуває наявність матеріальних резервів на всіх рівнях.

Наявний регіональний матеріальний резерв області потребує поповнення та поновлення відповідно до затвердженої для області номенклатури матеріальних засобів.

Для забезпечення місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування необхідною технічною документацією для проведення будівельних (відбудовчих) аварійно-рятувальних робіт під час ліквідації надзвичайних ситуацій та в особливий період, для збереження культурної спадщини, на випадок втрати або псування оригіналу документа, а також для організації виробництва, експлуатації та ремонту продукції господарського призначення, необхідно прискорити створення страхового фонду документації області.

Одним із найважливіших завдань цивільного захисту є організація навчання населення діям під час надзвичайних ситуацій, запобіганню травматизму серед населення, надання першої невідкладної допомоги.

II. Мета реалізації та основні завдання Програми

Основною метою Програми є:

- забезпечення захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій, підвищення ефективності функціонування територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту (цивільної оборони) як

одного з головних пріоритетів у діяльності місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування;

- поліпшення координації зусиль місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, установ, підприємств, організацій, незалежно від форм власності, у сфері запобігання надзвичайним ситуаціям, ефективного реагування на них, забезпечення збереження життя і здоров'я людей, мінімізації наслідків забруднення територій;
- своєчасне та якісне проведення невідкладних відновлювальних робіт і заходів, спрямованих на ліквідацію надзвичайних ситуацій та їх наслідків;
- оперативне виконання пошукових, аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт;
- створення регіональних та місцевих матеріальних резервів у кількості, необхідній для оперативної ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- запобігання загибелі людей на водних об'єктах, покращення функціонування аварійно-рятувальних підрозділів на водних об'єктах;
- завчасне накопичення необхідної кількості засобів індивідуального захисту для непрацюючого населення, особового складу невоєнізованих формувань цивільної оборони;
- організація навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;
- удосконалення процесу освітньої діяльності з функціонального навчання осіб керівного складу цивільного захисту, посадових осіб органів виконавчої влади з питань запобігання і реагування на надзвичайні ситуації;

Для досягнення зазначеної мети передбачається вирішити наступні **основні завдання:**

1. Завчасне створення та поновлення регіонального і місцевих матеріальних резервів ресурсами, необхідними для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій у кількості, визначеній відповідною номенклатурою, створення умов зберігання матеріальних цінностей у готовності до використання за призначенням.
2. Створення резерву засобів індивідуального захисту органів дихання для непрацюючого населення.
3. Розвиток та удосконалення сил та засобів реагування на надзвичайні ситуації на водних об'єктах, їх технічне оснащення та підвищення ефективності управління, підготовка фахівців до дій пошуку та рятування людей.
4. Створення обласного страхового фонду документації на продукцію господарського призначення, яка має важливе значення для сталого функціонування економіки області, на об'єкти будівництва для проведення аварійно відбудовчих робіт, на пам'ятки культурної та історичної спадщини області.
5. Вжиття заходів по запобіганню, зниженню кількості випадків не виробничого характеру.

III. Механізм реалізації і контролю за виконанням Програми

Забезпечення координації та організації заходів щодо реалізації Програми здійснюється управлінням з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи обласної державної адміністрації.

IV. Джерела фінансування Програми

Видатки на реалізацію заходів, передбачених Комплексною програмою, проводити з урахуванням реальних можливостей бюджетів у межах коштів, передбачених у відповідних бюджетах та інших джерел.

V. Очікувані результати від реалізації Програми

Кінцевим результатом реалізації Програми є забезпечення дієвого розвитку функціонування обласної територіальної підсистеми Єдиної системи запобігання та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру і, внаслідок цього, зменшення витрат на ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, та дозволить:

1. Підвищити рівень оперативного реагування на надзвичайні ситуації, удосконалити систему управління силами та засобами аварійних формувань.
2. Накопичити необхідну кількість засобів індивідуального захисту населення, що проживає в зонах ураження, від вражаючої дії можливих радіаційних та хімічних аварій, не допустити отруєння та загибелі людей.
3. Забезпечити укомплектування аварійно-рятувальних служб та водолазно-рятувальних станцій необхідним обладнанням.
4. Забезпечити функціонування в області дієвої системи запобігання загибелі людей на водних об'єктах.
5. Своєчасно забезпечити органи влади та служби з ліквідації наслідків аварій та катастроф документацією, необхідною для проведення відбудовчих робіт на об'єктах, які мають важливе значення для сталого функціонування економіки області, об'єктах систем життєзабезпечення населення, потенційно небезпечних об'єктах, об'єктах історичної і культурної спадщини, розташованих на території області.
6. Підвищити обізнаність населення області вміло діяти у разі скоєння надзвичайних ситуацій.